

Metodické usmernenie – vznik, súčinnosť a zánik základnej organizácie

Právo zamestnancov združovať sa v odborových organizáciách deklarujú medzinárodné dohovory a tiež Ústava Slovenskej republiky. Podľa článku 37 ods. 2 Ústavy SR odborové organizácie vznikajú nezávisle od štátu. Obmedzovať počet odborových organizácií, ako aj zvýhodňovať niektoré z nich v podniku, alebo v odvetví, je neprípustné. Činnosť odborových organizácií možno obmedziť zákonom.

Vznik, súčinnosť zánik odborovej organizácie OZ PŠaV na Slovensku (ďalej Zväz) je upravený zákonom číslo 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení zák. č. 300/1990 Zb. a zákona č. 62/1993 Zb. a čl. 5 stanov Zväzu.

Odborová organizácia (ďalej ZO), ako združenie zamestnancov vzniká zaevidovaním na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky. Ako postupovať, aby vznikla ZO (ako samostatný právny subjekt), upravuje ustanovenie § 6 predmetného zákona (Príloha č. 1).

Návrh na evidenciu ZO môžu podávať najmenej traja zamestnanci, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov.

Títo konajú ako prípravný výbor. Návrh na evidenciu ZO členovia prípravného výboru podpíšu, uvedú svoje mená a priezviská, rodné čísla a bydliská. Ďalej uvedú, kto z členov starších ako 18 rokov je splnomocnencom oprávneným konať v ich mene. K návrhu pripoja stanovky ZO vo dvoch vyhotoveniach, v ktorých musia byť uvedené:

- názov organizácie - podľa stanoviska MV SR môže mať maximálne 100 znakov vrátane medzier /zákon to však neustanovuje ale odporúčame akceptovať požiadavku, aby nerobili obštrukcie na zaevidovanie/
- sídlo odborovej organizácie - /adresa musí byť vrátane ulice, č.d., PSČ/
- cieľ činnosti
- orgány odborovej organizácie, spôsob ich ustanovenia, určenie orgánov funkcionárov oprávnených konať v mene odborovej organizácie,
- ustanovenia o organizačných jednotkách, pokiaľ budú zriadené a pokiaľ budú konať vo svojom mene
- zásady hospodárenia odborovej organizácie.

Nie je na škodu, ak stanovky obsahujú aj ustanovenia o zrušení a zániku organizácie, prípadne o postupe pri jej likvidácii. Vzor stanovky je v prílohe č. 2.

Vzhľadom na zmenu právnych predpisov odporúčame ZO schváliť nové stanovky a zaslať ich dvojmo Ministerstvu vnútra SR na evidenciu.

Ministerstvo po zaevidovaní ZO zašle splnomocnencovi prípravného výboru jedno vyhotovenie stanovky, na ktorom vyznačí deň evidencie ZO.

ZO môžu medzi sebou uzavierať zmluvy o súčinnosti na dosiahnutie určitého cieľa, prípadne na uplatňovanie iného spoločného záujmu (§ 16 zákona č. 83/1990 Zb.). Takéto zmluvy musia byť uzavierané písomnou formou. V zmluve o súčinnosti sa musia vymedziť:

- účel súčinnosti
- spôsob jej vykonávania
- práva a povinnosti zúčastnených ZO
- výška prostriedkov (resp. iné vymedzenie), ktorými na súčinnosť prispievajú.

Pri konštituovaní školských správ si ZO združené v našom Zväze zriadovali na základe zmlúv svoje orgány – Rady základných organizácií. Vzhľadom na zmenu právnych predpisov odporúčame Radám ZO zmeniť znenie svojich štatútov doplnkom, návrh ktorého je v prílohe č. 3.

Ak je Rada ZO evidovaná na Ministerstve vnútra, odporúčame zaslať doplnok k štatútu Rady ZO dvojmo na Ministerstvo vnútra SR.

ZO, ako účelovo vytvorené združenie odborovo organizovaných zamestnancov u zamestnávateľa ukončuje činnosť zánikom.:

- dobrovoľným rozpustením ZO
- zlúčením s inou ZO

- právoplatným rozhodnutím Ministerstva vnútra SR.

Samotnému zániku ZO predchádza rozhodnutie príslušného orgánu ZO o ukončení činnosti ZO.

Ktorý orgán ZO rozhoduje o zániku, určujú stanovy ZO. V prípade, ak ZO nemá prijaté vlastné stanovy, platia stanovy OZ PŠaV na Slovensku (ďalej Zväz). Podľa článku 5 ods. 5, prvá alinea stanov Zväzu, príslušným orgánom na rozhodnutie o zániku ZO je členská schôdza (konferencia) ZO.

Pre platnosť rozhodnutia členskej schôdze (konferencie) o zániku ZO je dôležité zdokumentovať, že členská schôdza (konferencia) bola uznášaniaschopná (prezenčná listina) a že jej uznesenie o zrušení a zániku ZO je právoplatné (zápisnica z rokovania s vyznačením počtu členov, ktorí hlasovali o rozpustení alebo zlúčení ZO: za:, proti:, zdržalo sa hlasovania:).

Uznesenie členskej schôdze (konferencie) musí obsahovať:

1. akou formou ZO zaniká
 - dobrovoľným rozpustením bez právneho nástupcu, kto vykoná funkciu likvidátora (výbor, predseda alebo iný vymenovaný likvidátor – zodpovedná osoba),
 - zlúčením s inou ZO, kto podpíše odovzdávacie protokoly (ďalej zodpovedná osoba)
2. ku ktorému dňu sa zrušuje ZO a vykoná sa inventarizácia majetku ZO
3. ku ktorému dňu sa ukončia práce súvisiace so zánikom ZO a predloží sa správa s návrhom na vysporiadanie majetku ZO v prípade zániku s likvidáciou, poslednému zasadnutiu členskej schôdze. Uznesenie posledného zasadnutia členskej schôdze musí obsahovať, že členská schôdza súhlasí so správou a navrhnutým spôsobom likvidácie majetku ZO, ako aj určenie osoby, ktorá vykoná príslušné úkony k dotknutým orgánom (likvidátor v prípade likvidácie a pri zlúčení poverená osoba, napr. predseda ZO).

V prípade, ak je ZO zaevidovaná na Ministerstve vnútra SR, oznámi zodpovedná osoba zánik ZO do 15 dní od posledného zasadnutia členskej schôdze MV SR.

V lehote 15 dní od posledného zasadnutia členskej schôdze zašle zodpovedná osoba Zväzu oznámenie o zániku ZO, ku ktorému priloží kópie:

- zápisnice zo zasadnutia členskej schôdze (konferencie), na ktorej sa rozhodlo o zániku ZO,
 - výsledkov inventarizácie,
 - výkazov o majetku a záväzkoch ku dňu likvidácie,
 - návrhu likvidátora (zodpovednej osoby) na naloženie so zostatkom majetku ZO (návrh na vysporiadanie),
 - zápisnice z posledného zasadnutia členskej schôdze (konferencie),
 - oznámenia MV SR v prípade, ak bola ZO evidovaná na MV SR podľa predchádzajúceho odseku,
 - potvrdenia o zrušení ZO v banke a IČO.
- ZO je povinná odovzdať Zväzu pečiatky, ktoré používala.

Ing. Ján G a š p e r a n
predseda OZ PŠaV na Slovensku

postup je zverejnený aj na webovej stránke MV SR www.civil.gov.sk v rubrike registre, registrácie, občianske združenia

Prílohy: podľa textu

83/1990 Zb.
ZÁKON
z 27.marca 1990
o združovaní občanov

Zmena: 300/1990 Zb.
Zmena: 513/1991 Zb.
Zmena: 62/1993 Z.z.

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia
§ 1

- (1) Občania majú právo slobodne sa združovať.
- (2) Na výkon tohto práva nie je potrebné povolenie štátneho orgánu.
- (3) Tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov
 - a) v politických stranách a politických hnutiach,
 - b) na zárobkovú činnosť alebo na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolaní,
 - c) v cirkvách a náboženských spoločnostiach.

§ 2

- (1) Občania môžu zakladať spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, kluby a iné občianske združenia, ako aj odborové organizácie (ďalej len "združenia") a združovať sa v nich.
- (2) Členmi združení môžu byť aj právnické osoby.
- (3) Združenia sú právnickými osobami. Do ich postavenia a činnosti môžu štátne orgány zasahovať len v medziach zákona.
- (4) Vojaci v činnej službe nemôžu vytvárať odborové organizácie a združovať sa v nich. Rozsah oprávnení odborových organizácií združujúcich príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a zborov nápravnej výchovy pri uplatňovaní a ochrane ich sociálnych záujmov ustanoví osobitný zákon.

§ 3

- (1) Nikto nesmie byť nútený k združovaniu, k členstvu v združeniach ani k účasti na ich činnosti. Zo združenia môže každý slobodne vystúpiť.
- (2) Nikomu nesmie byť občiansky na ujmu, že sa združuje, že je členom združenia, že sa zúčastňuje na jeho činnosti alebo ho podporuje, alebo že stojí mimo neho.
- (3) Práva a povinnosti člena združenia upravujú stanovy združenia.

§ 4

Nie sú dovoľené združenia

- a) ktorých cieľom je popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie a sociálne postavenie, rozniecovať nenávisť a neznášanlivosť z týchto dôvodov, podporovať násilie alebo inak porušovať ústavu a zákony;
- b) ktoré sledujú dosahovanie svojich cieľov spôsobmi, ktoré sú v rozpore s ústavou a zákonmi;
- c) ozbrojené alebo s ozbrojenými zločkami; za také sa nepovažujú

združenia, ktorých členovia držia alebo používajú strelné zbrane na športové účely alebo na výkon práva poľovníctva.

§ 5

Združenia nesmú vykonávať funkciu štátnych orgánov, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Nesmú riadiť štátne orgány a ukladať povinnosti občanom, ktorí nie sú ich členmi.

Registrácia a vznik združení

§ 6

(1) Združenie vzniká registráciou.

(2) Návrh na registráciu môžu podávať najmenej traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov (ďalej len "prípravný výbor"). 1) Návrh podpíšu členovia prípravného výboru a uvedú svoje mená a priezviská, rodné čísla a bydliská. Ďalej uvedú, kto z členov starších ako 18 rokov je splnomocnencom oprávneným konať v ich mene. K návrhu pripoja stanovky vo dvoch vyhotoveniach, v ktorých musia byť uvedené:

- a) názov združenia,
- b) sídlo,
- c) cieľ jeho činnosti,
- d) orgány združenia, spôsob ich ustanovovania, určenie orgánov a funkcionárov oprávnených konať v mene združenia,
- e) ustanovenia o organizačných jednotkách, pokiaľ budú zriadené a pokiaľ budú konať vo svojom mene,
- f) zásady hospodárenia.

(3) Pokiaľ stanovky neurčujú niečo iné, koná v mene združenia až do vytvorenia orgánov uvedených v odseku 2 písm. d) prípravný výbor.

(4) Názov združenia sa musí líšiť od názvu právnickej osoby, ktorá už vyvíja činnosť na území Československej socialistickej republiky.

1) § 8 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (úplné znenie č. 70/1983 Zb.)

§ 7

(1) Návrh na registráciu sa podáva Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

(2) Ak návrh nemá náležitosti podľa § 6 ods. 2 a 4 (alebo ak sú údaje v ňom neúplné alebo nepresné), ministerstvo na to prípravný výbor bezodkladne, najneskôr do 5 dní od doručenia návrhu, upozorní s tým, že doiaľ tieto vady nebudú odstránené, konanie o registrácii sa nezačne.

(3) Konanie o registrácii sa začne dňom, keď ministerstvu došiel návrh, ktorý nemá vady uvedené v odseku 2. O dni začatia ministerstvo bezodkladne upovedomí splnomocnenca prípravného výboru.

2) Zákon ČNR č. 2/1969 Zb. o zriadení ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy Českej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov.
Zákon SNR č. 207/1968 Zb. o zriadení ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov.

§ 8

(1) Ministerstvo registráciu odmietne, ak z predložených stanov združenia vyplýva, že

- a) ide o organizáciu uvedenú v § 1 ods. 3,
- b) stanovy nie sú v súlade s § 3 ods. 1 a 2,
- c) ide o nedovolené združenie (§ 4),
- d) ciele združenia sú v rozpore s požiadavkami uvedenými v § 5.

(2) O odmietnutí registrácie rozhodne ministerstvo do 10 dní od začatia konania. Rozhodnutie doručí splnomocnencovi prípravného výboru. 3)

(3) Proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie môžu členovia prípravného výboru podať do 60 dní odo dňa, keď rozhodnutie bolo ich splnomocnencovi doručené, opravný prostriedok na najvyšší súd republiky.

(4) Súd rozhodnutie ministerstva zruší, ak neboli dané dôvody na odmietnutie registrácie. Deň právoplatnosti takého rozhodnutia súdu je dňom registrácie združenia. Na žiadosť splnomocnenca prípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

(5) Ak splnomocnencovi prípravného výboru nebolo do 40 dní od začatia konania doručené rozhodnutie ministerstva o odmietnutí registrácie, združenie vznikne dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty; tento deň je dňom registrácie. Na žiadosť splnomocnenca prípravného výboru mu ministerstvo zašle jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie.

3) § 244-250 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov.

§ 9

(1) Pokiaľ ministerstvo nezistí dôvod na odmietnutie registrácie, vykoná do 10 dní od začatia konania registráciu a v tejto lehote zašle splnomocnencovi prípravného výboru jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie, ktorým je deň odoslania. O registrácii sa nevydáva rozhodnutie v správnom konaní.

(2) Vznik združenia, jeho názov a sídlo oznámi ministerstvo do 7 dní po registrácii Federálnemu štatistickému úradu, ktorý vedie evidenciu združení vyvíjajúcich činnosť na území Československej socialistickej republiky; to platí aj pre vznik združenia podľa § 8 ods. 4 a 5.

§ 9a

(1) Odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov sa stáva právnickou osobou dňom nasledujúcim potom, keď príslušnému ministerstvu (§ 7 ods.1) bol doručený návrh na jej evidenciu.

(2) Pre evidenciu odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov platia obdobne ustanovenia § 6 ods.2. § 7 ods.1 a § 9 ods.2; ustanovenia § 6 ods.1, § 7 ods.2 a 3, § 8 a § 9 ods.1 sa na odborové organizácie a organizácie zamestnávateľov nevzťahujú.

§ 10

zrušený

§ 11

(1) Zmenu stanov oznámi združenie písomne ministerstvu do 15 dní od jej schválenia a pripojí vo dvoch vyhotoveniach text zmeny.

(2) Ak zmena stanov nie je v súlade s ustanoveniami § 6 ods. 2 a 4 alebo ak sú uvedené údaje neúplné alebo nepresné alebo ak sú dôvody na odmietnutie registrácie podľa § 8 ods. 1, ministerstvo na to združenie bezodkladne upozorní. Združenie je povinné tieto závady odstrániť do 60 dní odo dňa doručenia tohto upozornenia a v

lehote ďalších 10 dní o tom ministerstvo upovedomiť. Ak tak neurobí, ministerstvo združenie rozpustí; proti rozhodnutiu ministerstva možno podať opravný prostriedok na najvyšších súdoch republík.

(3) Ak nie je dôvod na postup podľa odseku 2, zašle ministerstvo združeniu do 10 dní od doručenia tohto oznámenia podľa odseku 1 jedno vyhotovenie zmeny stanov, na ktorom vyznačí, že berie zmenu na vedomie.

Zánik združenia

§ 12

(1) Združenie zaniká

- a) dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením,
- b) právoplatným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpustení.

(2) Pokiaľ stanovy združenia neurčujú spôsob dobrovoľného rozpustenia alebo zlúčenia s iným združením, rozhoduje o ňom jeho najvyšší orgán. Tento orgán oznámi zánik združenia do 15 dní príslušnému ministerstvu.

(3) Ak ministerstvo zistí, že združenie vyvíja činnosť,

- a) ktorá je vyhradená politickým stranám a politickým hnutiám alebo organizáciám združujúcim občanov na zárobkovú činnosť alebo na vykonávanie náboženstva alebo viery v cirkvách a náboženských spoločnostiach (§ 1 ods. 3);
- b) ktorá porušuje zásady uvedené v § 3 ods. 1 a 2;
- c) ktorá je v rozpore s § 4 alebo § 5;

bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, ministerstvo ho rozpustí. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať opravný prostriedok na najvyšší súd republiky.

(4) Pri preskúmaní rozhodnutia podľa § 1 ods. 2 a § 12 ods. 3 postupuje súd podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o preskúmaní rozhodnutí iných orgánov. 3) Opravný prostriedok má odkladný účinok; ak sú pre to závažné dôvody, môže súd na dobu do právoplatnosti svojho rozhodnutia činnosť združenia pozastaviť. Po túto dobu smie združenie vykonávať len činnosť nevyhnutnú na plnenie svojich povinností podľa zákona. Súd rozhodnutie ministerstva zruší, ak neboli dané dôvody na zrušenie združenia.

(5) Ak ministerstvo zistí (§ 7), že spôsobom uvedeným v § 12 ods. 3 koná organizačná jednotka združenia, ktorá je oprávnená konať v svojom mene, postupuje obdobne spôsobom tam uvedeným. Ustanovenie odseku 4 platia obdobne.

3) § 244 - 250 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov.

§ 13

(1) zrušený

(2) Pri zániku združenia sa vykoná majetkové vypořádanie.

(3) Pri zániku združenia podľa § 12 ods. 1 písm. b) vykoná jeho majetkové vypořádanie 4) likvidátor určený ministerstvom.

(4) Spôsobom určeným v odseku 3 sa postupuje tiež pri zániku združenia podľa § 12 ods. 1 písm. a), ak niet jeho orgánu, ktorý by majetkové vypořádanie vykonal.

4) Zákon č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník (úplné znenie č. 80/1989 Zb.).

§ 14

Zánik združenia oznámi ministerstvo Federálnemu štatistickému úradu do 7 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedelo.

§ 15

Súdna ochrana

(1) Ak člen združenia považuje rozhodnutie niektorého z jeho orgánov, proti ktorému už nemožno podľa stanov podať opravný prostriedok, za nezákonné alebo odporujúce stanovám, môže do 30 dní odo dňa, keď sa o ňom dozvedel, najneskôr však do 6 mesiacov od rozhodnutia požiadať okresný súd o jeho preskúmanie.

(2) Návrh na preskúmanie nemá odkladný účinok. Súd však môže v odôvodnených prípadoch výkon napadnutého rozhodnutia pozastaviť.

§ 16

Zmluvy o súčinnosti

(1) Združenia môžu medzi sebou uzavierať zmluvy o súčinnosti na dosiahnutie určitého cieľa, prípadne na uplatňovanie iného spoločného záujmu. Na platnosť zmluvy treba písomnú formu.

(2) Zmluvou o súčinnosti sa vymedzí účel súčinnosti, spôsob jej vykonávania, práva a povinnosti zúčastnených združení a prostriedky, ktorými na súčinnosť prispievajú. Pre zväz platia obdobne ustanovenia tohto zákona; ak ide o zväz odborových organizácií alebo zväz zamestnávateľov, platí obdobne ustanovenie § 9a.

(3) zrušený

(4) Zmluvou o súčinnosti sa môže ustanoviť, že zmluva stratí účinnosť dohodou zúčastnených združení, dosiahnutím cieľa, pre ktorý bola uzavretá, alebo inou skutočnosťou v zmluve uvedenu.

Spoločné ustanovenia

§ 17

Ak sú schôdze alebo iné zhromaždenia združenia prístupné verejnosti, majú prítomní občania povinnosť účastníkov zhromaždenia. 5) Nesmú zasahovať do rokovania, pokiaľ predsedajúci nerozhodne inak.

5) Zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve.

§ 18

V súlade s cieľmi svojej činnosti majú združenia právo obracať sa na štátne orgány s petíciami. 6)

6) Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 19

(1) Za združenia už vzniknuté podľa tohto zákona sa považujú dobrovoľné organizácie, ktoré vznikli po 30.septembri 1951 alebo ktoré boli za dobrovoľné organizácie vyhlásené podľa zákona č. 68/1951 Zb. o dobrovoľných organizáciách a zhromaždeniach a ktoré nezanikli. Tieto organizácie sú iba povinné do 30. júna 1990 oznámiť ministerstvu uvedenému v § 7 ods. 1, prípadne § 11 svoj názov, sídlo a stanovky.

(2) Spolky vzniknuté pred 1.októbrom 1951 sa považujú za združenia už vzniknuté podľa tohto zákona, pokiaľ nezanikli. Sú

povinné do 30. júna 1990 oznámiť ministerstvu uvedenému v § 7 ods. 1, prípadne § 11 ods. 4 svoj názov a sídlo. Pokiaľ toto neurobia, ministerstvo sa ich opýta, či hodlajú aj naďalej vyvíjať činnosť. Ak spolok nesplní povinnosť podľa druhej vety ani do 31.12.1990, bude sa predpokladať, že týmto dňom zanikol.

(3) Údaje o združeniach (§ 9 ods. 2) uvedených v odseku 1 a 2 oznámi ministerstvo (§ 7 ods. 1) Federálnemu štatistickému úradu na evidenciu.

(4) Združenia, ktoré vyvíjali činnosť podľa § 10 na území Slovenskej republiky po 31. decembri 1992, skončia svoju činnosť do 30. apríla 1993, ak ju neskončili skôr podľa § 12 ods.1.

§ 20

(1) Zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike ostáva nedotknutý.

(2) Organizácie, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike, povolené do 31. decembra 1992 Federálnym ministerstvom vnútra, a ktoré vyvíjajú činnosť alebo majú sídlo na území Slovenskej republiky, sa považujú za organizácie povolené Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

§ 21

Zrušujú sa

1. zákon č. 68/1951 Zb. o dobrovoľných organizáciách a zhromaždeniach v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o dobrovoľné organizácie;
2. vyhláška Ministerstva vnútra č. 320/1951 Ú.l. (č. 348/1951 Ú.v.) o dobrovoľných organizáciách a zhromaždeniach v znení vyhlášky ministra vnútra č. 158/1957 Ú.l., pokiaľ ide o dobrovoľné organizácie;
3. vládne nariadenie č. 30/1939 Zb. o tvorení zvláštnych združení, nepodliehajúcich platným predpisom o združovaní, a o dozore na ne;
4. § 2 zákona č. 126/1968 Zb. o niektorých prechodných opatreniach na upevnenie verejného poriadku;
5. § 2 ods. 8 písm. c) zákona č. 128/1970 Zb. o vymedzení pôsobnosti Československej socialistickej republiky vo veciach vnútorného poriadku a bezpečnosti;
6. § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 194/1988 Zb. o pôsobnosti federálnych ústredných orgánov štátnej správy.

§ 22

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990, zákon č. 300/1990 Zb. nadobúda účinnosť 19. júlom 1990, zákon č. 513/1991 Zb. nadobúda účinnosť 1. januárom 1992, zákon č. 62/1993 Z.z. nadobúda účinnosť 17. marcom 1993.

Havel v.r.
Dubček v.r.
Čalfa v.r.

Vzor

Stanovy odborovej organizácie

Článok 1

Názov, sídlo, právne postavenie, členstvo v odborovej organizácii a jeho zánik

(1) Názov odborovej organizácie je: /uviest' presný názov napr.: Základná organizácia OZPŠaV pri Základnej škole Dubova/ (ďalej len "Základná organizácia").

(2) Sídlo základnej organizácie: /uviest' presné sídlo napr.: Vajnorská č.1, 817 00 Dubova/

(3) Základná organizácia je nezávislá, samostatná právnická osoba. Základná organizácia je združenie odborovo organizovaných zamestnancov zamestnávateľa u ktorého pôsobí, ako aj iných občanov, bez akejkoľvek diskriminácie podľa pohlavia, manželského stavu a rodinného stavu, rasy, farby pleti, jazyka, veku, zdravotného stavu, viery a náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia. Základná organizácia je členom Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku /ďalej len „Zväz“/.

(4) Členom základnej organizácie sa môže stať zamestnanec alebo iná fyzická osoba, ktorá sa stotožňuje s cieľmi, programom a stanovami Zväzu a stanovami Základnej organizácie. Členstvo v Základnej organizácii je dobrovoľné. *Člen má právo zúčastňovať sa na zasadnutiach orgánov základnej organizácie a Zväzu, ak sa rokuje o jeho osobe; zúčastňovať sa na zasadnutí členskej schôdze; vyjadrovať sa k činnosti funkcionárov základnej organizácie; voliť a byť volený do orgánov základnej organizácie. Člen je povinný spolupracovať na realizácii programu základnej organizácie; dodržiavať stanovy základnej organizácie a Zväz; pravidelne platiť členské príspevky.*

(5) O členstvo v Základnej organizácii sa zamestnanec alebo iná fyzická osoba uchádza podaním písomnej žiadosti o prijatie za člena Základnej organizácii. O prijatí alebo o neprijatí za člena rozhodne výbor Základnej organizácie v lehote 30 dní od prijatia žiadosti. Výsledok oznámi žiadateľovi v lehote 30 dní od rozhodnutia.

(6) Členstvo v Základnej organizácii zaniká:

a/ vystúpením člena zo Základnej organizácie na základe jeho písomného oznámenia o vystúpení Základnej organizácii. Deň skončenia členstva v Základnej organizácii je deň doručenia oznámenia o vystúpení Základnej organizácii,

b/ rozhodnutím členskej schôdze Základnej organizácie o skončení členstva člena pre porušovanie stanov alebo pre neplnenie povinnosti člena; rozhodnutie o skončení členstva Základná organizácia doručí členovi do 30 dní od svojho rozhodnutia.

c/ úmrtím člena.

Článok 2

Cieľ činnosti Základnej organizácie, jej orgány a ich právomoc

(1) Cieľom Základnej organizácie je chrániť a obhajovať oprávnené záujmy svojich členov najmä na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky. Členovia Základnej

organizácie sa zúčastňujú prostredníctvom orgánov Základnej organizácie na utváraní spravodlivých a uspokojivých pracovných podmienok

- a) a) spolurozhodovaním,
- b) b) prerokovaním,
- c) c) právom na informácie,
- d) d) kontrolnou činnosťou."
- e) kolektívnym vyjednávaním a uzatváraním kolektívnej zmluvy, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Základná organizácia má zriadené svoje orgány:

a/ Členská schôdza Základnej organizácie. Je to najvyšší orgán Základnej organizácie, ktorý tvoria členovia Základnej organizácie. Rozhoduje o zásadných otázkach Základnej organizácie, najmä

1. schvaľuje

- stanovy Základnej organizácie a ich zmeny,
- správu o činnosti Základnej organizácie za predchádzajúci kalendárny rok,
- plán činnosti a finančný rozpočet Základnej organizácie na príslušný rok,
- stanovisko ku kandidatúre svojho člena do orgánov Zväzu,
- výšku členského príspevku člena pre Základnú organizáciu.

2. rozhoduje

- o zrušení a zániku základnej organizácie a o naložení s jej majetkom,
- o vymenovaní fyzickej osoby za likvidátora pri zániku Základnej organizácie s likvidáciou,
- o skončení členstva člena pre porušovanie stanov alebo pre neplnenie povinnosti člena,
- o zvolení svojho člena do výboru Základnej organizácie a o jeho odvolaní,
- o zvolení člena výboru Základnej organizácie za predsedu výboru Základnej organizácie a o jeho odvolaní,
- o zvolení svojho člena do revíznej komisie a o jeho odvolaní,
- o zvolení člena revíznej komisie za predsedu Revíznej komisie,
- o zvolení svojho člena do Rady Základných organizácií, ak je jej členom,
- o opodstatnenosti alebo neopodstatnenosti sťažnosti na činnosť predsedu výboru alebo na člena výboru Základnej organizácie,
- o vyhlásení štrajku, o jeho začatí, prerušení a o jeho skončení,
- o zapojení sa do celozväzového štrajku, ktorý vyhlásil Zväz, alebo o jeho podpore,
- o zapojení sa do štrajku, ktorý vyhlásila Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky, iná národná odborová centrála, alebo o jeho podpore,
- o poverení svojho člena vyhotovením zápisnice zo svojho rokovania,
- o poverení svojho člena overiť zápisnicu zo svojho rokovania.

Členská schôdza zasadá najmenej dvakrát v kalendárnom roku. Zasadnutie členskej schôdze zvoláva výbor Základnej organizácie. Rokovanie Členskej schôdze predseda výboru alebo člen poverený výborom Základnej organizácie. Členská schôdza je uznášaniaschopná, ak sa jej rokovania zúčastní nadpolovičná väčšina jej členov. Uznesenie Členskej schôdze je platné, ak zaň hlasovalo viac ako polovica členov prítomných na jej rokovaní. O rokovaní Členskej schôdze sa vyhotoví zápisnica.

b/ Výbor Základnej organizácie (ďalej len „Výbor“). Výbor je kolektívny štatutárny orgán Základnej organizácie. Je zložený z členov, ktorých zvolila Členská schôdza. Na čele Výboru je predseda, ktorého zvolila Členská schôdza z členov Výboru. Výbor je príslušným odborovým orgánom pre zamestnávateľov, ktorých zamestnancov združuje, a to vo veciach, kde zákon stanovuje spolurozhodovanie, prerokovanie, podávanie informácie, kontrolnú činnosť, kolektívne vyjednávanie a uzatvorenie kolektívnej zmluvy s odborovým orgánom. Výbor, ak zákon neustanovuje inak, má nasledovné kompetencie:

1. splnomocňuje svojho predsedu alebo inú osobu na vyjednávanie a podpisovanie kolektívnej zmluvy,
2. spolurozhoduje so zamestnávateľom v nasledovných veciach:
 - vydanie pracovného poriadku u zamestnávateľa (§..ZVS),
 - - výpoveď alebo okamžité zrušenie pracovného pomeru zástupcom zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje zvýšená ochrana (§ 74 ZP),
 - vydanie predpisov a pravidiel o BOZP (39 ods.2 ZP),
 - - rovnomerné rozvrhnutie pracovného času (§ 86 ods.1 ZP),
 - - nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času (§ 87 ods.2 ZP),
 - - určenie začiatku a konca pracovného času a na rozvrh pracovných zmien (§ 90 ods.4 ZP),
 - určenie času potrebného na osobnú očistu po skončení práce, ktorý sa zamestnancovi započíta do pracovného času (§ 90 ods. 8 ZP),
 - - určenie podrobnejších podmienok poskytnutia prestávky na odpočinok a jedenie vrátane jej predĺženia (§ 91 ods.2 ZP),
 - - určenie rozsahu a podmienok práce nadčas (§97 ods.6 a 9 ZP),
 - - vymedzenie okruhu ťažkých telesných prác a duševných prác, pri ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia zamestnancov (§ 98 ods.9 ZP),
 - - prijatie plánu dovoleniek na príslušný rok (§ 111 ods.1 ZP),
 - - na určenie hromadného čerpania dovolenky (§ 111 ods.2 ZP),
 - - vymedzenie vážnych prevádzkových dôvodoch, pre ktoré zamestnávateľ nemôže zamestnancovi pridelovať prácu a pri ktorých sa mu poskytuje 60% jeho funkčného platu (§ 142 ods.4 ZP),
 - - rozhodnutie, či ide o neospravedlnené zameškanie práce (§ 144 ods.7 ZP),
 - - stanovenie podmienok, za ktorých bude zamestnancom poskytovať stravovanie počas prekážok v práci (§ 152 ods.5 písm. a/ ZP),
 - - rozšírenie okruhu osôb, ktorým zabezpečí stravovanie (§ 152 ods.5 písm. b/ ZP),
 - - určenie prídelu do sociálneho fondu, jeho čerpaní a použitia (zák.č.152/1994 Z.z. o sociálnom fonde).
3. prerokúva informácie a opatrenia zamestnávateľa:
 - o jeho platobnej neschopnosti (§ 23 ods. 1 ZP),
 - o prechode práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov na iného zamestnávateľa (§ 29 ods. 1 ZP),
 - o dohodnutých nových pracovných pomeroch u zamestnávateľa (§ 47 ods. 4 ZP),
 - o pracovných miestach na neurčitý čas, ktoré sa u neho uvoľnili (§ 48 ods.7 ZP),
 - o možnostiach pracovných miest na kratší pracovný čas a na ustanovený týždenný pracovný čas (§ 49 ods. 8 ZP),
 - pri hromadnom prepúšťaní o
 - a) dôvodoch hromadného prepúšťania
 - b) počte a štruktúre zamestnancov, s ktorými sa má pracovný pomer rozviazať
 - c) celkovom počte a štruktúre zamestnancov, ktorých zamestnáva
 - d) dobe, počas ktorej sa hromadné prepúšťanie bude uskutočňovať
 - e) kritériách na výber zamestnancov, s ktorými sa má pracovný pomer rozviazať (§ 73 ods. 2 ZP)
 - o výsledkoch prerokovania opatrení na zamedzenie hromadnému prepúšťaniu (§ 73 ods.2a 4 ZP),
 - o pravidelnom zamestnávaní zamestnancov v noci (§ 98 ods. 7 ZP),
 - o svojej hospodárskej a finančnej situácii a o predpokladanom vývoji jeho činnosti; v rámci toho aj o záväznom limite mzdových prostriedkov na príslušný rok, ktoré mu určil zriaďovateľ, ako aj o jeho zmenách, o použití mzdových prostriedkov a výsledkoch hospodárenia za príslušný rok (§ 234 písm. a) ZP),

- o opatreniach súvisiacich so zaistením BOZP (§ 6 nar. vl. SR č.504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania OOP),
 - o výpovedi alebo okamžitom skončení pracovného pomeru so zamestnancom (§ 74 ZP),
 - o zavedenie pružného pracovného času (§ 88 ods.1 ZP),
 - o odlišnom určení nepretržitého odpočinku v týždni (§93 ods.3 ZP),
 - o nariadení práce v dňoch prac. pokoja (§ 94 ods.2 ZP),
 - o organizácii práce v noci (§ 98 ods. 6 ZP),
 - o zavádzaní noriem spotreby práce a ich zmien (§ 133 ods. 3 ZP),
 - o dočasnom prerušení výkonu práce (§ 141a ZP),
 - o opatreniach zameraných na starostlivosť o zamestnancov, ich vzdelávanie, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie (§ 153 ZP),
 - o opatreniach na utváranie podmienok na zamestnávanie zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou (§ 159 ods. 4 ZP),
 - o požadovanej náhrade škody a obsahu dohody na jej náhradu od zamestnanca ak presahuje 1000 Sk (§ 191 ods. 4 ZP),
 - o rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu zamestnancovi a jej náhrady pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania (§ 198 ods. 2 ZP),
 - o stave, štruktúru a predpokladanom vývoji zamestnanosti a plánovaných opatreniach, najmä, ak je ohrozená zamestnanosť (§ 237 ods.2 písm. a/ ZP),
 - o zásadných otázky podnikovej sociálnej politiky, opatreniach na zlepšenie hygieny pri práci a pracovného prostredia (§ 237 ods.2 písm. b/ ZP),
 - o rozhodnutiach, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných podmienkach (§ 237 ods.2 písm. c/ ZP),
 - o organizačných zmenách, za ktoré sa považujú obmedzenie alebo zastavenie činnosti zamestnávateľa alebo jeho časti, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zmena právnej formy zamestnávateľa (§ 237 ods.2 písm. d/ ZP),
 - o opatreniach na predchádzanie vzniku úrazov a chorôb z povolania a na ochranu zdravia zamestnancov (§ 237 ods.2 písm. e/ ZP).
4. v rámci svojej pôsobnosti vykonáva kontrolnú činnosť v oblasti dodržiavania pracovnoprávných predpisov vrátane mzdových predpisov a záväzkov vyplývajúcich z tejto kolektívnej zmluvy (§ 237 ods.2 a § 239 ZP).

Výbor a zodpovedá Členskej schôdzi za realizáciu jej uznesení, za riadny chod Základnej organizácie a za dodržiavanie zákonnosti v činnosti Základnej organizácie.

Výbor vykonáva ďalšie činnosti súvisiace s činnosťou Základnej organizácie. Predkladá Členskej schôdzi správu o činnosti Základnej organizácie za predchádzajúci kalendárny rok a plán činnosti a finančný rozpočet Základnej organizácie na príslušný rok.

Výbor zasadá podľa potreby. Zasadnutie Výboru zvoláva jej predseda a v jeho dlhodobej neprítomnosti člen Výboru. Výbor je uznášaniaschopný, ak sa jej rokovania zúčastnia všetci jeho členovia. Uznesenie výboru je platné, ak zaň hlasovalo viac ako polovica členov prítomných na jeho rokovaní. O rokovaní výboru sa vyhotoví zápisnica. Správnosť zápisnice overuje jeho predseda. Za plnenie uznesení Výboru zodpovedá jeho predseda alebo člen jeho člen uvedený v zápisnici z jeho rokovania. Predseda Výboru má podpisové právo. Za základnú organizáciu a Výbor dokumenty, rozhodnutia a stanoviská podpisuje tak, že k pečiatke napíše čitateľne svoje meno priezvisko, funkciu a pripojí svoj vlastnoručný podpis.

c/ Revízna komisia Základnej organizácie /ďalej len „Revízna komisia“/ kontroluje hospodárenie Základnej organizácie. Je zložená z troch členov, ktorých zvolila Členská schôdza. Zasadnutie Revíznej komisie zvoláva jej predseda podľa potreby. Revízna komisia kontroluje dodržiavanie plánu činnosti a finančného rozpočtu Základnej organizácie na príslušný rok. O výsledkoch svojej činnosti predkladá Členskej schôdzi písomnú správu.

Článok 3

Zásady hospodárenia Základnej organizácie

(1) Základná organizácia so svojím majetkom hospodári samostatne. V hospodárení s majetkom Základnej organizácie sa uplatňuje princíp kolektívneho rozhodovania pri nakladaní s jej majetkom a osobnej zodpovednosti príslušného funkcionára, ktorý rozhodnutie o naložení s majetkom podpísal.

(2) Orgány základnej organizácie a ich členovia sú na ochranu majetku Základnej organizácie a riadneho hospodárenia s jej majetkom povinní vykonať potrebné opatrenia, aby sa majetok Základnej organizácie riadne zabezpečil proti odcudzeniu a zneužitiu. Riadne hospodárenie s majetkom Základnej organizácie vyžaduje, aby sa majetok viedol v predpísanej evidencii a aby sa pravidelne najmenej raz za dva roky inventarizoval.

(3) Činnosť Základnej organizácie sa ekonomicky zabezpečuje z jej majetku. Základným zdrojom majetku Základnej organizácie sú členské príspevky, ktoré platia jej členovia. Ďalším zdrojom majetku sú príjmy súvisiace s činnosťou Základnej organizácie, najmä úroky z vkladov, výnosy z finančného, hmotného a nehmotného majetku, prípadne iné príjmy a dary.

(4) Základná organizácia hospodári podľa ročného rozpočtu, ktorý schvaľuje Členská schôdza. Rozpočet na príslušný rok obsahuje najmä:

- finančný zostatok z predchádzajúceho obdobia,
- očakávané príjmy z členských príspevkov,
- iné očakávané príjmy,
- výdavky na vlastnú činnosť,
- členský príspevok na činnosť Rady Základnej organizácie, ak ju má zriadenú,
- členský príspevok Zväzu,
- tvorba účelových fondov, najmä štrajkový fond, podporný fond, ak ich má zriadené,
- celkové výdavky Základnej organizácie.

(5) Majetok Základnej organizácie môže byť poskytnutý členom Základnej organizácie, jej orgánom a Zväzu.

(6) Na hospodárenie s majetkom základnej organizácie sa vzťahuje okrem zásad uvedených v tomto článku aj Smernica o hospodárení a majetkom Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, v radách základných organizácií a v základných organizáciách Zväzu, ktoré schválil Zjazd Zväzu dňa 14.11.2003.

Článok 4

Záverečné ustanovenia

(1) Tieto stanovy Základnej organizácie schválila Členská schôdza Základnej organizácie dňa Týmto dňom nadobúdajú platnosť. Účinnosť nadobúdajú dňom ich doručenia Ministerstvu vnútra SR.

(2) Stanovy sú vyhotovené v troch vyhotoveniach. V jednom vyhotovení sú evidované na Ministerstve vnútra SR, v jednom vyhotovení sú uložené v archíve Základnej organizácie a v jednom vyhotovení sú k dispozícii u predsedu Výboru.

Doplnok č.

k stanovám /štatútu/ Rady ZOOZ PŠaV pri...../uviest' presný názov Rady ZOOZ/

Rada Základných organizácií /uviest' presný názov rady/ na svojom zasadnutí dňa.....svojím uznesením č.....schválila v zmysle bodu IV. 6 Dohody o zriadení Rady základných organizácií zo dňa nasledovné zmeny svojho štatútu:

Článok 1

V Článku 2 sa znenie mení nasledovne:

„ Základným poslaním Rady je

- a) poskytovať základným organizáciám, ktoré ju zriadili, jej orgánom a funkcionárom metodickú a poradenskú činnosť v pracovnoprávnej oblasti, v obsahovej a organizačnej činnosti základných organizácií,
- b) spolupracovať s profesijnými sekciami a koordinovať ich činnosť,
- c) zabezpečovať informačný tok zo Zväzu k základným organizáciám,
- d) zabezpečovať informačný tok zo základných organizácií k Zväzu,
- e) koordinovať akcie uskutočňované Zväzom a základnými organizáciami.“

Článok 2

(1) Doplnok k štatútu nadobúda platnosť a účinnosť dňom jeho schválenia Radou.

(2) Doplnok je vydaný v troch vyhotoveniach. Jedno vyhotovenie je uložené v archíve Rady, jedno je k dispozícii u predsedu Rady a jedno vyhotovenie je uložené na Ministerstve vnútra SR / poznámka: na MV SR zaslať dve vyhotovenia vtedy, ak je Rada evidovaná na MV SR/

Vdňa.....

.....
predseda Rady

